

AFSLUTNINGSRAPPORT

Satspulje vedr. socialt udsatte og sårbare grupper

- 4. udmøntning, tidlig opsporing og indsats i jobcentre

**Projekt: På Sporet – Sund vej ud af ledighed
Norrdjurs og Favrskov Kommuner**

**Projektansvarlig: Helge Hertz – Norrdjurs Kommune
i samarbejde med Akantus ved Bodil Aarup**

Dato: 30.3.2016

GUIDE TIL AFSLUTNINGSRAPPORT

Introduktion

Afrapportering er et vigtigt element i god projektledelse. Rapporteringsredskabet sætter fokus på en række typiske projektrelaterede problemstillinger og projekternes resultater.

Konkret mål

De konkrete mål med afslutningsrapporten kan opsummeres i tre punkter:

1. Sikre en tilbagemelding til Sundhedsstyrelsen om hele projektets forløb
2. Sikre opsamling af viden om projektets forløb i forhold til de resultater, der blev beskrevet i ansøgningen.
3. Beskrivelse af projekternes erfaringer, resultater og effekter, dokumenteret i forhold til de overordnede mål.

Gennemførelse af rapporteringen

Afslutningsrapporten skal indsendes til Sundhedsstyrelsen senest 3 måneder efter projektets afslutning.

Afrapporteringen er projekternes ansvar. Det vil typisk være den daglige projektleder, som står for den afrapporteringen.

Projektlederen bør som forberedelse til rapporteringen reflektere over projektets generelle forløb og resultater – herunder projektets organisering, metodiske tilgange, valg af målgruppe, rekruttering, forudsete og uforudsete resultater, dataindsamling, mm.

Afrapportering

Omfanget af afslutningsrapporteringen skal ikke overstige 8-12 sider. Analysen bør være selvkritisk og reflekterende.

SKABELON TIL AFSLUTNINGSRAPPORT

De nedenfor listede temaer bør behandles i afslutningsrapporten. De listede punkter kan inspirere til en diskussion, men er ikke nødvendigvis fyldestgørende.

1. Projektets relevans

I hvor høj grad har målsætninger og projektfokus været relevante? fx

- Ift. målgruppen - Har det været muligt at rekruttere de rette projektdeltagere i tilstrækkeligt omfang? Hvad opleves som de væsentligste barrierer for målgruppen? Hvordan er der arbejdet med at imødekomme barrierer? Hvad har motiveret målgruppen?
- Ift. evt. medarbejdere – har det været muligt at motivere medarbejdere til deltagelse i projektet? Hvad har motiveret medarbejderne? Hvad opleves som de væsentligste barrierer for medarbejdere? Hvordan er der arbejdet med at imødekomme barrierer?
- Ift. beslutningstagere - har det været muligt at få politiske beslutningstagere i tale? Har det været muligt at få tilstrækkelig ledelsesmæssig opmærksomhed? Hvordan?

Svar på 1. Projektets relevans

Målgruppen

På Sporet – Sund vej ud af ledighed i Norddjurs og Favrskov Kommuner har i høj grad haft relevans både hvad angår målsætningen og projektfokus.

Det har ikke været svært at rekruttere projektdeltagere. Det har dog vist sig, at deltagerne var mere præget af mistrivsel og fysiske og psykiske udfordringer, end vi havde forventet inden projektstart. Derfor er det bemærkelsesværdigt, at vi på trods af det har opnået bedre resultater end forudset.

For at imødegå de barrierer, vi har mødt, har det været nødvendigt at lægge større vægt på den individuelle indsats end forudset, og her i afslutningsfasen har vi det seneste år imødegået det med en særlig intensiv individuel indsats.

Det har også været nødvendigt, at undervisningen i højere grad end forventet helt tog afsæt i de aktuelle deltagere, og at f.eks. mindfulness blev rettet til til det, vi kalder "mindfulness light", da en del deltagere havde modstand mod det.

Bevægelsesdelen – motionen – har hele vejen igennem været en udfordring, fordi deltagerne, som i mange tilfælde var både fysisk og psykisk udfordrede, ofte havde meget modstand mod at deltage. Det ville have været en fordel, hvis motionen var foregået i de samme lokaler som det øvrige projekt, men det kunne ikke lade sig gøre hverken i Norddjurs eller i Favrskov.

Vi indførte i 2015 i Favrskov, at underviseren i motion havde en kort individuel samtale med hver enkelt deltager i projektets øvrige lokaler, og det havde en lille positiv effekt på fremmødet. I Favrskov deltog Sundhedsafdelingens leder på området i ledermøderne, og det var absolut en fordel, fordi vi så kunne få en dialog om deres tilgang til undervisningen og deres engagerede indsats for at tilrette projektet til målgruppen. Vores konklusion er dog, at selvom alle ved, at motion kan bidrage til trivsel, så mener vi ikke, at motion bør være et pligtigt del af tilbuddet, da effekten slet ikke står mål med indsatsen. Det vil derfor fremover være et tilbud i begge kommuner ved siden af På Sporet.

Det fremgår især af vores interne tilfredshedsevalueringer, at deltagerne har følt en tryghed ved projektet og ved projektets psykolog og jobcoach, og at de har følt sig set og hørt. De har også i langt de fleste tilfælde følt, at de har fået en undervisning og nogle redskaber, som har bidraget til en bedre trivsel.

Medarbejdere

Der har generelt været et godt samarbejde mellem ledelsen i kommunerne, medarbejderne og Akantus. Projektet blev efter nogle indledende ledermøder mellem Akantus og kommunen indledt med et kick off møde i begge kommuner for ledere, sagsbehandlere og jobkonsulenter med gennemgang af projektet samt baggrund, målgruppe og mål. Der blev desuden udarbejdet en skrivelse til alle involverede medarbejdere og ledere med en grundig gennemgang af projektet samt de administrative rutiner.

For at styrke projektets resultater og implementering i kommunerne, er der desuden blevet gennemført 1 workshop i Favrskov og 2 i Norddjurs, og der er gennemført 4 erfamøder i Norddjurs og 11 i Favrskov.

I Favrskov har der været afholdt en afsluttende konference med oplæg fra Akantus i forhold til projektets baggrund, erfaringer, resultater og det fremadrettede På Sporet projekt samt et eksternt foredrag. Det er planen, at denne konference også skal afholdes i Norddjurs i første kvartal af 2016. En værdifuld indsats i forhold til samarbejdet har desuden været de afsluttende møder mellem deltagerne, sagsbehandleren og jobkonsulenten fra Akantus. Møderne tog afsæt i den Akantus-plan, som er udfyldt for hver deltager af jobkonsulenten og psykologen fra Akantus med en kort gennemgang af, hvad projektet har indeholdt for deltageren og forslag til "næste skridt".

Da vi påbegyndte projektet i begyndelsen af 2013 skulle de enkelte sagsbehandlere i Norddjurs screene for WHO5, men det viste sig at være en barriere, idet det ramte en meget travl periode med ny lovgivning mv. Denne udfordring blev imødegået fra august 2013, så sagsbehandlerne i Norddjurs i stedet henviste borgere, hvor de havde mistanke om mistrivsel til Akantus, som så foretog en screening både med WHO5 og selvoplevet helbred i forbindelse med en indledende samtale, hvor der også blev lagt vægt på forventningsafstemning. Dette har fungeret rigtig godt siden da. I Favrskov har screenngen været foretaget af en enkelt medarbejder, så der har der ikke været lignende udfordringer.

Vores erfaring er, at det er en fordel, at screeningen ikke bliver spredt til for mange sagsbehandlere, da det kan medføre for store udsving i scoringen.

Slutscreeningen har i alle tilfælde i begge kommuner været foretaget af psykologen hos Akantus.

Beslutningstagere – ledelse og politikere

I Norddjurs har der været afholdt et møde med Arbejdsmarkedsudvalget samt Arbejdsmarkedschefen, souschefen og direktør for jobcenteret. Som det fremgår af punkt 2 har der været god ledelsesmæssig interesse og opbakning til projektet med et meget positivt samarbejde på alle måder og med alle involverede parter, og det gælder begge kommuner

2. Organisation

Har projektledelsens opbygning/struktur været hensigtsmæssig? fx

- Hvem er projektets centrale aktører (såvel kommunale som ikke kommunale)?
- Hvorledes fungerede samarbejdet mellem de involverede aktører (såvel kommunale som ikke-kommunale) i projektet? (fx ift. kommunikation, arbejdsdeling og beslutningskompetencer)
- Hvad har fungeret godt, og hvad har fungeret mindre godt?
- Kan der videregives et enkelt godt tip?

Hvordan er projektet koordineret med andre lignende aktiviteter? fx

- Andre projekter med lignende indhold
- Eksisterende indsats i kommunen af lignende karakter
- Eventuelt eksterne samarbejdspartnere

Projektets centrale aktører og vurdering af samarbejdet

Der har i begge kommuner været tilknyttet en leder med ansvar for projektet, som var mellemlid mellem sagsbehandlerne og Akantus samt de øverste ledere i kommunerne.

Der har været afholdt 16 ledermøder i Norddjurs og 11 i Favrskov. I ledermøderne har der oftest været deltagelse af 2 ledere fra hver kommune og direktør, psykolog og jobcoach fra Akantus. Der har desuden været enkelte ledermøder med deltagelse af overordnet ledelse. I Favrskov har der desuden deltaget en leder fra Sundhedsafdelingen, som havde ansvar for motionsdelen. I begge kommuner har der også været afholdt nogle ledermøder med deltagelse af overordnede ledere fra kommunen.

Projektet har været præget af et meget tillidsfuldt, konstruktivt og positivt samarbejde mellem Akantus, som har gennemført selve den deltagerrettede del af projektet og haft ansvar for en stor del af evalueringen og ledere på alle niveauer i de to kommuner. Beslutningskompetencen i forhold til deltagerne har i nogen grad ligget hos Akantus, men med let adgang til kontakt til sagsbehandler eller en relevant leder, hvis der opstod problemer.

Akantus har bidraget med en erfaren jobcoach, som har gennemført den job- og uddannelsesrettede del af undervisningen og individuelle samtaler med deltagerne i forbindelse hermed. Desuden har han gennemført de afsluttende samtaler med sagsbehandlerne og deltagerne med gennemgang af Akantus-planen.

Akantus har også bidraget med en psykolog, som har gennemført undervisning i "livsmestring" bl.a. med mindfulness. Psykologen har også haft individuelle samtaler med deltagerne og har deltaget med den trivselsrettede del af Akantus-planen.

Både psykologen og jobcoachen har bidraget til evalueringsarbejdet, som direktøren for Akantus har haft det overordnede ansvar for sammen med kommunerne.

Det har fungeret godt, at Akantus, som har en lang erfaring med målgruppen og har meget kvalificeret personale, har stået for den deltagerrettede del af projektet og en stor del af evalueringen. Det har givet tryghed for deltagerne og forøgede muligheder for indsamling af relevante erfaringer.

Der har ikke været interesse for at afholde tværkommunale møder, så det har været Akantus, som har "båret" resultater videre mellem de to kommuner.

Hvorledes fungerede samarbejdet mellem de involverede aktører (såvel kommunale som ikke-kommunale) i projektet? (fx ift. kommunikation, arbejdsdeling og beslutningskompetencer)

De kommunale aktører har i Norddjurs været i form af en leder og en souschef, begge har været skiftet ud i projektperioden uden at det har påvirket projektet negativt, da de nye aktører har kendt til projektet og har været overordnede medarbejdere i kommunen. Desuden har ae = administrativ enhed, som består af 2 administrative medarbejdere, været tilknyttet og har haft den rolle, at de har sørget for fremmødelister, indkaldelse til forsamtale og til screening og kontakt til sagsbehandlerne i forbindelse hermed.

I Favrskov har der ligeledes været tilknyttet en afdelingsleder fra jobcentret, Lene Vendelbo, mens der også har været kontakt til den overordnede lede, Trine Koue. Der har været tilknyttet en socialrådgiver, Charlotte Dam, som efter henvisning fra sagsbehandlerne har screenet borgerne med WHO-5 og henvist til På Sporet, hvor psykologen har haft forsamtaler med de henviste borgere.

Akantus, som er en privat virksomhed, har været tilknyttet i forhold til at gennemføre den deltagerrettede del af projektet, og har således haft samarbejde med ledergruppen, med ae i Norddjurs og Charlotte Dam i Favrskov. Samarbejdet har på alle planer været ukompliceret og positivt.

Akantus har desuden i samarbejde med ledergrupperne stået for rapportering til Cowi og Sundhedsstyrelsen og har samlet evalueringerne også til internt brug i kommunerne.

Hvad har fungeret godt, og hvad har fungeret mindre godt?

Det, at vi har haft regelmæssige ledermøder – mest intensivt i projektets første år – har været meget positivt, fordi vi her har kunnet have en dialog med både jobcoach, psykolog og leder fra Akantus og ledere fra kommu-

nerne. Vi lagde vægt på, at der var en åben diskussion på disse møder om de udfordringer, projektet stødte på. Det kunne f.eks. være udfordringerne i forbindelse med motionsdelen, hvor det trods forskellige forsøg med en anderledes tilgang og nye metoder, var en kerne af deltagere på alle forløb i begge kommuner, som det ikke lykkedes at motivere for motionsdelen. I Favrskov fungerede det godt, at Sundhedsafdelingen, som varetog motionsdelen, deltog i ledermøderne.

Det har desuden fungeret godt, at forløbene afsluttedes med en Akantus-plan og et møde mellem jobcoachen fra Akantus, sagsbehandler og borger med fokus på næste skridt ud fra input fra både jobcoach og psykolog.

Kan der videregives et enkelt godt tip?

Vi mener, at det er vigtigt, at der er fokus ikke bare på at flytte deltagerne fra mistrivsel til trivsel eller tættere på trivsel, men også på selvforsørgelse og motivation for job eller uddannelse og en mere aktiv livsførelse. Det er vores erfaring, at det ud over det økonomiske incitament også kan styrke trivslen, hvis det lykkes at komme i gang med job eller uddannelse. Det er desuden vigtigt at have fokus på "robusthed" og "livsmestring", og at metoderne tager afsæt i empowerment.

Hvordan er projektet koordineret med andre lignende aktiviteter? fx

- **Andre projekter med lignende indhold**
- **Eksisterende indsatser i kommunen af lignende karakter**

Eventuelt eksterne samarbejdspartnere

Der er ikke koordineret med andre lignende projekter eller andre eksterne samarbejdspartnere, fordi det ikke har været relevant for dette projekt i de to kommuner.

3. Opnåede resultater

Hvad oplever I er de væsentligste resultater/outputs projektet har opnået/indfriet set i forhold til de oprindeligt opstillede mål og delmål? (besvarelsen skal indeholde en begrundet vurdering fra projektledelsen) fx

- Projektorganisation etableret
- Øget tværfagligt-/tværsektorielt samarbejde
- Kurser/forløb udviklet
- Forøget motivation og/eller selvværd blandt målgruppen
- Antal som har opnået en bedre sundhedsmæssig situation etc.
- Har der været uforudsete resultater? Såvel positive som negative. Fx. udvidet målgruppe, flytte holdninger blandt faggrupper.

Projektorganisation etableret

I januar og februar 2013 blev projektorganisationen til På Sporet – Sund vej ud af ledighed etableret ved møder mellem Akantus og lederen Mikkel Holme Hansen fra Norddjurs Kommune. Den administrative enhed blev også inddraget, og de administrative procedurer blev aftalt. Norddjurs Kommune var projektansvarlig ledelse, og de har flere udsatte kontant-hjælpsmodtagere end Favrskov, derfor blev det besluttet at udvikle og påbegynde projektet her første halvdel af 2013 og begynde deltagerdelen i Favrskov i andet halvdel af 2013. Der blev ligeledes afholdt møde i Favrskov mellem Akantus og kommunens ledere og ansvarlige for projektet med henblik på at aftale en projektorganisation og de administrative procedurer.

Øget tværfagligt-/ tværsektorielt samarbejde

I Norddjurs Kommune har der ikke været nævneværdigt tværsektorielt samarbejde mellem kommunens afdelinger, men der har dog været samarbejde mellem kommunens unge-indsats og voksen-området.

I Favrskov har kommunens sundhedsafdeling været inddraget med ansvar for motionsdelen af projektet. Den ansvarlige leder for sundhedsafdelingen har desuden deltaget i ledermøderne i Favrskov. I begge kommuner har der været indledende møder med Rusmiddelcentre, og der har været sporadisk kontakt undervejs.

Kurser / forløb udviklet

Kurserne var delvist udviklet i samarbejde med Akantus i ansøgningsfasen, og de blev endelig tilpasset i februar – marts 2013. Der blev udarbejdet foldere til deltagerne og oplysende skrivelser til relevante medarbejdere i kommunerne, ligesom der blev afholdt kick-off møder i kommunerne inden start med deltagelse af sagsbehandlere, jobkonsulenter og ledere.

Forøget motivation og / eller selvværd iblandt målgruppen

71 % af 191 optalte deltagere har pr. 26.11.2015 opnået en højere score af WHO-5 og en gennemsnitlig startscore på 35 og slutscore på 49.

Det bemærkes, at tallene er ud fra den interne evaluering i de to kommuner, og ikke ud fra Cowis og Sundhedsstyrelsens optælling, som sletter de deltagere, som havde en startscore på 50 og derover. Vi mener, at sagsbehandlernes skøn i forhold til borgernes mistrivsel må vægte højere end det trods alt ret simple skema og de fejlmuligheder, det indebærer. Desuden har Akantus gennemført en tilfredshedsevaluering blandt alle deltagere, som viser, at 96 % har været tilfredse eller meget tilfredse med livsmestringsforløbet med psykologen, 84 % med jobcoachingsforløbet og 59 % med motionsdelen. Mange udtrykker stor tilfredshed med forløbet i bemærkningerne, hvor en del dog nævner, at de synes, forløbet er for kort.

Antal som har opnået en bedre sundhedsmæssig situation etc.

Vi har screenet deltagerne for Selvoplevet helbred ved start og slut med 183 optalte deltagere pr. 26.11.2015, og 54 % oplever, at deres helbred er forbedret.

Job- og uddannelsesmæssige resultater

Har der været uforudsete resultater? Såvel positive som negative. Fx. udvidet målgruppe, flytte holdninger blandt faggrupper.

Resultaterne ligger over det forventede med hensyn til beskæftigelse og uddannelse og forbedring af trivslen på trods af, at deltagerne har været mere udfordrede helbredsmæssigt end forventet.

Vi har foretaget beregninger på kommunernes gevinst i forhold til de deltagere, som er blevet selvforsørgende, og det fremgår, at ved beregning af sparet kontanthjælp og kommunal skatteindtægt ved en mindsteløn, så er kommunens gevinst 132.000 kr. pr. borger pr. år ved selvforsørgelse. Det betyder for de 64 deltagere, som er flyttet til uddannelse med SU eller lønnet job en samlet gevinst på 8.448.000 kr. for de to kommuner beregnet i "runde tal" for et enkelt år. Det er næsten 3 mio. kr. mere end bevillingen til projektet på trods af en meget udfordret målgruppe. Da projektet kun er 12 uger, vil det være en udfordring i forhold til at kunne fastholde deltagerne i selvforsørgelse, og det er der i højere grad taget højde for i det forankrede projekt: På Sporet 2.

Hvor langt er projektet nået i forhold til opfyldelsen af de mål/delmål, som oprindeligt blev formuleret? fx

- Besvarelsen skal indeholde en begrundet vurdering fra projektledelsen – herunder, er der indsatser i projektet, der ikke har vist de ønskede resultater? Hvorfor?

Mål 1 - Screening med WHO-5 af alle nyledige i matchgruppe 2 ved start og afslutning

Det viste sig hurtigt, at det ikke kunne lade sig gøre at screene alle nyledige, da det for det første ikke gav mening, fordi en borger på kontanthjælp kan registreres flere gange som "nyledig". For det andet blev lovgivningen lavet om, så matchgruppe 2 ikke længere eksisterede, så målgruppen i stedet blev **aktivitetsparate borgere i mistrivsel**.

Ved projektstart medførte bl.a. den ændrede lovgivning på området et stort arbejdspress blandt sagsbehandlere især i Norddjurs, som er præget af en forholdsvis stor procentdel af udsatte kontanthjælpsmodtagere. Det medførte, at vi måtte ændre proceduren, så sagsbehandlerne henviste de borgere, hvor de havde mistanke om mistrivsel – ikke alle blev i begyndelsen screenet med WHO-5, men deltog alligevel i projektet. Det betyder, at der har været flere deltagere i På Sporet fra Norddjurs, end der er talt med i evalueringen. I Norddjurs gjorde det, at det blev besluttet, at psykologen hos Akantus skulle varetage screeningen med WHO-5 for de borgere, som sagsbehandlerne henviste, og det blev indført fra august 2013. Det har siden fungeret godt med os som det administrative mellemlid mellem sagsbehandlerne og Akantus.

I Favrskov henviste sagsbehandlerne borgere til en bestemt socialrådgiver, Charlotte Dam, som foretog startscreeningerne med WHO-5 og henviste relevante borgere til På Sporet.

Mål 2 – At skabe et samarbejdsnetværk på tværs i den enkelte kommune og blandt flere kommuner

I Norddjurs har der ikke været et samarbejdsnetværk på tværs i kommunen, da der ikke hidtil har været tradition for et sådant samarbejde. Der har dog været samarbejde mellem kommunens unge-indsats og voksenområdet. Da det ikke skønnedes relevant for projektets resultater, har der ikke været fokus på et sådant tværsektorielt samarbejde, måske også fordi der i samme periode har været meget stor udskiftning af jobcenterets ledelse.

I Favrskov har der været samarbejde med Kommunens Sundhedsafdeling, som har varetaget motionsdelen. Dette samarbejde kom til at fungere rigtig godt efterhånden, selvom det i starten var udfordret af, at Sundhedsafdelingen ikke var inddraget i planlægningen og projekteringsfasen.

Mål 3 – At 80 % af deltagerne gennemfører de 12 ugers På Sporet forløb

92 % af deltagerne har samlet fra de to kommuner Norddjurs og Favrskov gennemført projektet.

Mål 4 – Øge målgruppens muligheder for beskæftigelse og uddannelse

Ved optælling 10.2.2016 af 210 deltagere 6 måneder efter projektstart viser det sig, at

64 = 30 % er i uddannelse med SU eller i lønnet job

42 = 20 % i praktik

53 = 25 % i et behandlingsforløb

51 = 24 % ikke havde en direkte arbejdsmarkedsrettet aktivitet

Dermed i alt 50 % i job, uddannelse (SU) eller i praktik.

Der er stor tilfredshed med resultaterne i ledergruppen set i forhold til andre tiltag og i forhold til deltagerne helbreds- og trivselsniveau.

Årsagen, til at der er optælling af 210 deltagere i Mål 4 - job- og uddannelsesresultater, er, at ved mål 5 er der udelukkende medtaget de deltagere, som vi **både har start- og slutskemaer** henholdsvis WHO-5 og Selvoplevet helbred på.

Mål 5 – Deltagerne skal opleve forbedret helbredstilstand

71 % af deltagerne har ved WHO-5 screening scoret højere ved afslutning end ved start målt efter 12 ugers På Sporet kursus

Den gennemsnitlige startscore var 35 og slutscore 49

Samlet Norddjurs og Favrskov – 26.11.2015		
WHO-5 (191)		
Samme score	18	9 %
Højere score	135	71 %
Lavere score	38	20 %
I alt	191	100 %

Det blev besluttet i vores projekt, at når sagsbehandlerne henviste borgere, som skønnedes i mistrivsel til screening med WHO-5 til Akantus (Norrdjurs til æ) eller til Charlotte Dam i Favrskov, så ville skønnet i forhold til mistrivsel og motivationen for at deltage i På Sporet være afgørende i forhold til deltagelse, og derfor har vi deltagere, som scorer over 50 ved start. Det er vores erfaring, at selvom, vi synes, at WHO-5 er et godt vejledende værktøj, så er det alligevel et "simpelt" redskab, så det er vores holdning, at det har givet god mening, ikke kun at læne os op ad det, men også vægte iagttagelsen af borgernes trivsel. Den gennemsnitlige startscore har trods alt også været 35, hvilket dokumenterer, at langt den overvejende del af deltagerne har haft en startscore på under 50 i begge kommuner. Vores metoder betyder dog, at vores resultater i forhold til WHO-5 ikke kan matche Cowis opgørelse.

Screeningen med "Selvoplevet helbred" ved start og slut viser, at 54 % af deltagerne oplever, at deres helbred er blevet forbedret.

26.11.2015 183 optalt	Samlet Norrdjurs og Favrskov Selvoplevet helbred	
Ringere	24	13 %
Samme	61	33 %
Forbedret	98	54 %
Ialt	183	100 %

Er der udviklet nye metoder i projektet?

- Hvilke?
- Hvad er formålet med metoden?
- Kort beskrivelse af metoden

Er der udviklet konkrete værktøjer (fx. skemaer, handleplaner, nedskrevne politikker, vejledninger), som har bidraget til resultater?

- Hvilke?
- Hvorfor har det været et godt redskab til understøttelse af indsatsen?

Nye metoder: Projektet var godt gennemarbejdet inden ansøgningen og yderligere gennemarbejdet inden projektstart. Metoderne bygger på de erfaringer, Akantus' har opnået gennem mange års arbejde med målgruppen. Ud over naturlige justeringer under forløbet har der derfor ikke været tale om nye metoder.

Vi har udviklet skemaer til projektet:

- a. Akantus-plan, som udfyldes af jobcoachen og psykologen for hver deltager og beskriver, hvad der gennemgås, og hvad status er for den enkelte deltager med vægt på anbefaling af "næste skridt"

- b. Holdoversigt til at udfylde projektets status for deltagerne
- c. Skema til brug for tilfredshedsevaluering til deltagerne

Hvad har været de væsentligste barrierer for projektet? fx

- Praktisk/logistiske barrierer
- Ressourcer (se evt.1.4)
- Motivation (projektteamets og projektdeltagernes)
- Kompetencer (projektteamets og projektdeltagernes)
- Samarbejde med partnere
- Andet

Barrierer:

Praktiske / logistiske. Der har været barrierer i Norddjurs i begyndelsen af projektet med hensyn til screening med WHO-5, som oprindeligt skulle ske ved sagsbehandlerne for alle nyledige. Da screeningen blev flyttet til Akantus i august 2013, blev problemet løst, og det har fungeret rigtig godt.

Som tidligere nævnt har der været barrierer i forhold til at få motionsdelen integreret som en naturlig del af projektet. Det skyldes delvist, at det i ingen af kommunerne kunne lykkes, at motionsdelen kom til at foregå i lokaler i tilknytning til projektet og dermed blev en mere integreret del af resten af projektet. Desuden har holdene bestået af borgere med stor diversitet i fysisk og psykisk formåen.

Ressourcer. Der har ikke været barrierer i forhold til ressourcer

Motivation – projektteamet og projektdeltagerne. Det primære projektteam bestående af psykolog, jobcoach og leder fra Akantus har gennem hele forløbet været meget motiveret for, at projektet skulle nå de opstillede mål. Teamet har desuden bestået af Sundhedsafdelingen fra Favrskov, som har bidraget med en meget kvalificeret og motiveret terapeut. Desuden har teamet bestået af Michelle og Dorte fra ae = administrativ enhed i Norddjurs og sagsbehandler Charlotte Dam i Favrskov, endelig har der været ledere i begge kommuner, som ved deres motivation og engagement i projektets succes har bidraget positivt.

I forhold til projektdeltagerne så er mange af dem mødt op med meget lave forventninger til, at "det nytter", og vi har skullet arbejde med deres motivation både på holdene og i mange tilfælde også ved de individuelle samtaler.

Ikke mindst motionsdelen har været udfordret af manglende motivation, og der har været deltagere, som har nægtet at deltage i øvelserne, og som udtalte, at de blot kom til motionen for "at få deres penge".

Kompetencer – projektteamets og projektdeltagernes. Projektteamets kompetencer har været rigtig gode. Deltagernes kompetencer har været præget af, at de er i mistrivsel og i mange tilfælde har både psykiske og fysiske udfordringer og haft flere helbredsmæssige gener. Vi har derfor

lagt vægt på en positiv tilgang og empowerment som metode med fokus på ansvar og på at motivere deltagerne til at tro på, at det kan nytte. Erfaringen fra projektet viser også, at på trods af deltagerens helbredsmæssige udfordringer, så oplever vi, at de i mange tilfælde får det bedre af at komme i gang med job eller uddannelse. I andre tilfælde har de brug for at blive udredt og komme i behandling, men vores erfaring er, at det kan være en fordel sideløbende med en behandling at blive fastholdt i projektet der, hvor det er muligt.

4. Kerneydelser

Beskriv 1-3 af projektets kerneydelser, dvs. ydelser/indsatser som efter projektledelsens vurdering har været de mest centrale set i forhold til projektets resultater. Besvarelsen skal indeholde en beskrivelse af de enkelte aktiviteter med de delaktiviteter, som er nødvendige for, at andre kan få en tilsvarende forståelse af, hvad indsatsen indebærer. I skal reflektere over, hvorfor netop disse indsatser er centrale.

- Beskrivelse af indsatsen
- Hvorfor oplever I denne/disse indsatser(er) som central(e)?
- Beskriv hvad indsatsen i særlig grad bidrager med, som ikke er indbefattet i kommunens almindelige tilbud?

Beskrivelse af indsatsen

- **Livsmestring ved psykolog Leila Tipsmark - 2 timer om ugen i 12 uger suppleret med individuelle samtaler**

Livsmestringsmodulet er opbygget af 3 forskellige, men alligevel sammenhængende temaer på hver 4 undervisningsgange á 2 timer, som bliver suppleret med individuelle samtaler efter aftale.

- 1) Psyko-Edukation, hvor der undervises ud fra den kognitive tilgang, der går ud på at identificere tanker, følelser, kropslige fornemmelser og handlinger og særligt erkende en sammenhæng.
- 2) Mindfulness, som er en forlængelse af psyko-edukation, idet undervisningen hviler på Mindfulnessbaseret Kognitiv Terapi.
- 3) *Sundhed*, med særlig fokus på mental sundhed og sund livstil.

Alle undervisningsgange indledes med en "siden-sidst-runde" af varierende længde. Her har deltagerne mulighed for at berette, hvad der særligt rører sig i dem eller om begivenheder, de har været udsat for. Undervisningen bliver tilrettelagt ud fra et lille og meget let tilgængeligt, teoretisk oplæg, og der vil efterfølgende blive lagt vægt på deltagerens egne erfaringer og refleksioner. Der vil blive anvendt materialer, som giver deltagerne redskaber til belysning af temaerne og medvirker til at gøre undervisningen levende og vedkommende. Det tilstræbes hele vejen igennem at skabe en rummelig gruppedynamik og atmosfære, hvor deltagerne forholder sig til hinanden og bidrager med deres tilkendegivelser og

refleksioner på en gensidigt støttende og anerkendende facon. Undervisningen suppleres med individuelle samtaler.

- **Jobcoaching ved jobcoach Morten Odde – 2 timer om ugen i 12 uger suppleret med individuelle samtaler**

Jobcoaching indeholder dels individuel vejledning, dels undervisning, hvor den aktuelle livssituation og det videre perspektiv afklares.

1) *Den individuelle vejledning* drejer sig om praktiksteder, uddannelses- og jobmuligheder, kurser på produktionsskole, Misbrugscenter, Sundhedsskole, hjælp til at undersøge behov for bostøtte, kontakt med økonomisk sagsbehandler, afklare behov for læge, psykolog eller psykiater i et tæt samarbejde med psykologen ved På Sporet.

2) *Undervisningen* hviler på empowerment som metode, så deltagerne så vidt muligt påtager sig et ansvar for eget liv og de valg, der tages. Der arbejdes med at skabe tryghed og forventningsafklaring i forhold til den enkeltes livssituation, der mange gange af deltagerne kan opleves som problematisk og som en barriere for at gennemføre planerne rettet mod job eller uddannelse. Desuden er der fokus på motivation og ressourcer, hvor deltagerne, om muligt, får tydeliggjort deres personlige mål og ønsker for fremtiden. Endelig er der fokus på, hvad næste skridt reelt kan være. Der tages fat i målsætning, og der gennemføres afslutningssamtaler med sagsbehandlere, jobkonsulenter og evt. andre relevante samarbejdspartnere for derved at skabe mest mulig tryghed og klarhed af deltagerens næste skridt. Undervisningen suppleres med individuelle samtaler.

- **Motionsaktiviteter**

I Norddjurs Kommune foregik motionsdelen i Fit og Sund, et motionscenter i Grenaa, og undervisningen blev varetaget af bl.a. trænere i centeret.

I Favrskov blev motionen i begyndelsen varetaget af to fysioterapeuter, som præsenterede deltagerne for diverse træningstyper og metoder. Der var meget modstand mod aktiviteterne, og det medførte, at Sundhedsafdelingen i Favrskov besluttede, at en psykomotorisk terapeut overtog med fokus på gruppeøvelser og kropsbevidsthed. For nogle af deltagerne var undervisningen for grænseoverskridende, og undervisningen blev derfor justeret, så den altid startede med fysisk opvarmning, derefter en form for selvmassage med massagebolde og fodruller og så fysiske øvelser med fokus på core, koordination, balance og udspænding. Undervisningen afsluttedes altid med en guidet afspænding og en dialog om, hvordan undervisningen havde været for deltagerne den dag.

For at imødekomme den modstand nogle af deltagerne har haft mod motionsdelen, har Sundhedsafdelingen indført individuelle samtaler på 10 – 15 minutter pr. deltager med præsentation af indholdet og forventningsafstemning. Disse samtaler foregik i På Sporets sædvanlige lokaler, og samtalerne har sammen med opbakningen fra de øvrige undervisere hjulpet på fremmøde og motivation.

- **Hvorfor oplever I denne / disse indsats(er) som central(e)?**

Fordi det er det, projektet består af, og fordi vi kan se, at den indsats har kunnet flytte et flertal af deltagerne fra mistrivsel til mere trivsel. Indsatsen

har desuden kunnet motivere en forholdsvis stor del af deltagerne til at tro på, at de kan klare et job eller en uddannelse. Det er lykkedes for 30 %, at få lønnet job eller komme i gang med en SU berettiget uddannelse, mens yderligere 20 % er i gang med praktik eller andet job- eller uddannelsesrettet forløb.

- **Beskriv hvad indsatsen i særlig grad bidrager med, som ikke er indbefattet i kommunens almindelige tilbud?**

På Sporet har bidraget med et projekt, hvor deltagerne bliver mødt med anerkendelse og en målrettet indsats af en psykolog med både undervisning og individuelle samtaler rettet mod livsmestring. Desuden er de blevet mødt af en jobcoach, som også er psykoterapeut, og som har en viden om mulighederne for afklaring og job og uddannelse, og de er ikke mindst blevet mødt af en jobcoach, som kan arbejde med empowerment, og som tror på, at det kan lykkes for dem at nærme sig selvforsørgelse, og som kan medvirke til at nå målet.

5. Proces

Beskriv processen som projektet har gennemløbet?

- Har projektet forløbet som forventet? Hvorfor? Hvorfor ikke?
- Hvad har været de væsentligste udfordringer for projektet i forhold til projektets implementering og forløb?

Beskriv processen som projektet har gennemløbet?

Da vi havde fået besked om bevillingen ultimo december 2012, blev der afholdt et indledende møde mellem Norddjurs Kommune og Akantus, hvor en handlings- og tidsplan blev vedtaget. Det blev besluttet, at vi skulle begynde projektet i Norddjurs, så vi kunne få de første erfaringer og eventuelt justeringer af projektet, inden vi begyndte i Favrskov. Favrskov Kommune blev selvfølgelig også orienteret om bevillingen, og der blev også her aftalt et møde i løbet af foråret, hvor en handlingsplan blev vedtaget.

Projektet blev indledt med et kick-off møde i begge kommuner og med en workshop for de involverede medarbejdere med en mere uddybende gennemgang af projektet og af screeningen med WHO-5 samt træning heri..

Der blev holdt flere ledermøder i Norddjurs i projektets første måneder, hvor bl.a. de administrative rutiner blev fastlagt, ligesom der var en dialog om andre væsentlige aspekter ved projektet.. Der blev udarbejdet deltager-brochurer først i Norddjurs og derefter i Favrskov, ligesom der blev udarbejdet en uddybende beskrivelse til sagsbehandlere mv. Nu kunne rekrutteringen af deltagerne så begynde.

Der begyndte to hold i Norddjurs primo april 2013 og ét hold i Favrskov i august 2013. Den fordeling af holdene har været gennemført i hele projektperioden.

- **Har projektet forløbet som forventet? Hvorfor? Hvorfor ikke?**

Vi mener, at projektet har forløbet som forventet, og vi har mere end opnået de opstillede mål.

Hvad har været de væsentligste udfordringer for projektet i forhold til projektets implementering og forløb?

Ledermøderne i begge kommuner har været rigtig gode fora til at diskutere projektets forløb og senere implementering. Der har været en vilje fra alle sider til at arbejde for, at projektet skulle være en succes, og det har medvirket til, at der har været konsensus om hurtig handling, hvis der opstod udfordringer.

Deltagernes motivation og fremmøde er en konstant udfordring, vi har skullet arbejde med. Der har dog været udtrykt tilfredshed fra ledelsens side med en fremmødeprocent på 71 set i forhold til målgruppens udfordringer fysisk og psykisk.

6. Ressourcer

Beskriv de evt. vigtigste afvigelser i forhold til det planlagte ressourceforbrug?

Der har ikke været afvigelser i forhold til ressourceforbrug.

7. Andet

Beskriv eventuelle andre forhold, som belyser status for projektet?

- Kan med fordel opdeles i interne faktorer og eksterne faktorer
- Evt. særlige bemærkninger til Sundhedsstyrelsen

Beskriv eventuelle andre forhold, som belyser status for projektet?

Vi har intensiveret de individuelle samtaler i det sidste projektår både med psykologen og jobcoachen, og det har været meget positivt. Desuden har der været større og større vægt på samarbejdet med sagsbehandlerne for på den måde at sikre en dialog mellem jobcoach og sagsbehandler i forhold til bl.a. anbefalinger af "næste skridt" og i det hele taget deltagerens muligheder. Dette er sket både ved treparts møder mellem jobcoach, sagsbehandler og deltager og ved den øvrige kontakt pr. mail, telefon eller møde med sagsbehandler. Vi er overbeviste om, at dette tætte samarbejde er med til, at deltageren oplever en større kontinuitet og sammenhæng i samarbejdet med kommunen.

Evt. særlige bemærkninger til Sundhedsstyrelsen

Det har undret os, at der i projektperioden næsten ikke har været fokus på beskæftigelsesresultaterne i forhold til job, uddannelse og aktiviteter rettet mod selvforsørgelse. Oplægget til ansøgningen var bl.a. et ministermål, som gik ud på, at der skulle arbejdes på, at færre kom på førtidspension, men alligevel har der slet ikke været fokus på det i de møder, der har været og heller ikke i de indberetninger, vi har skullet lave.

Det har været et vigtigt fokusområde i vores projekt, og det er også med i ét af vores mål, og vi har derfor altid kommenteret vores resultater på det område i indberetninger og på møderne med Cowi og Sundhedsstyrelsen.

8. Drift og forankring

Hvilke aktiviteter/indsatser i projekter videreføres efter endt projektperiode?

Forankring og drift – På Sporet 2

Det er lykkedes at forankre På Sporet – Sund vej ud af ledighed i et projekt På **Sporet 2** i Favrskov. I Norddjurs dog kun ind til 30.4.2016, hvorefter der henvises til et udbud til sommer..

Driften sker ved, at Akantus er anden aktør, og kommunerne køber gennemførelsen af Akantus. Vi fortsætter med projektet, som det var, men uden motionsdelen som et fast tilbud og med mulighed for at fortsætte på På Sporet 2 i flere omgange, hvis der er behov for det og med både livsmestring ved psykologen og job- og uddannelsescoaching, og hvor der desuden er tilbud om undervisning i hverdagsøkonomi og individuel vejledning heri for deltagere med et særligt behov. Endelig er der som noget nyt koblet en mulighed for en fortsat mentorfunktion for afsluttede deltagere ved job- og uddannelseskonsulenten fra På Sporet.

Vi fortsætter desuden med en grundig evaluering og med screening med WHO-5 og selvoplevet helbred ved start og slut og med tilfredshedsevaluering, ligesom vi fortsætter med opgørelse af resultater bl.a. rettet mod job og uddannelse 3 måneder efter afslutning af På Sporet 2.